

Платанові

Поль Валері

Мов білий юний скіф, ти клонишся, нагий,
Розложистий Платане,
Та білина твоя в полоні, і ногй
Не випустять кайдани.

Гудюча тьма, в якій смирніє і блакить,
Твоє видіння ясне,
Прачорна мати все цю ногу тяготить,
Що, чиста, в твані в'язне.

Вітри не хтять твого мандрівного чола;
Земля кріпким уроком
Врекла, щоб тінь твоя ніколи не змогла
Й одним здобріти кроком!

Погонить сік лишень до осяйних щаблів
Красу твою тривалу;
Ростимеш, чистото, та не порвеш вузлів
Довічного привалу!

Відчуй навкруг живих, що пов'язала теж
Та гідра невтоленна:
Від сосен до тополь тут родичів знайдеш,
Від падуба до клена.

Мерці вчепились їх з-під низу, як мана,
Десь там між попелами,
Цвіт віється кудись, крилаті ж сімена
Кружляють над полями.

Трепета чиста, бук і граб-чотиридів
(Від роду удовіть їм!)
В закриті небо б'ють на тисячу ладів
Даремним весловіттям.

Всі нарізно живуть і журяться суспіль:
Отак і будем порізь?

Між біло-срібних ніг марніє ніжна щіль,
Емблематична прорізь.

У смерк, як душі їх, видихані ладом,
Пливуть до Афродіти,
Хай діва, палена незбагненим стидом,
Тут прийде посидіти.

І раптом кинеться, впокорено-бліда,
І прийме хвильну провість:
То плоть сьогоднішня у завтра загляда
Крізь млосну вечоровість...

А ти, що в золото занурюєш, у вир
Ці руки нетваринні
І вдень витворюєш фантими тих зневір,
Що вирнуть у марінні,

Висока рясноту, шуми собі, шуми,
Як подув трамонтани,
З-під злота видзвонить синь юної зими
Із арф твоїх, Платане,—

Стогни, не бійсь! Ячи!... Звивайсь і розвивайсь
Гнучким деревесним тілом,
Жалійсь, та не ламайсь, всім вихрам озивайсь,
Безладно налетілим!

Бичуйся!.. Рань себе, як мучень-маніяк,
Як флагелант затятий,
Змагайся з полум'ям, що не здола ніяк
Від факела відстати!

Щоб не загинув гімн відродженим пташкам,
Щоб скресла для надії
Листва знеможена круг стовбура, що сам
Про племін тільки мріє,—

Обрав я лиш тебе з-між паркових славет,
Хитавщо норовистий,
Ти, небом зучений, як на його салют

Із лука відповісти!

Хай люблячий поет — бо німфам він рідня,
Бо так йому скортіло —
Погладить, мовби клуб гордливий у Коня,
Твоє лискуче тіло!

— Ні,— одхитнув Платан.— Ні! — ще раз заяскрів
Владарною главою,
Що буря нею гра, зводителька вітрів,
Так само, як травою.

Переклад Миколи Лукаша